

conseqvent at gennemføre i Fremtiden. Jeg mener nemlig, at i andre lignende Tilfælde, hvor der kan være Tale om Forrettigheder eller Begunstigelser, som ere hjemlede i Lovene, enten til Fordeel for enkelte af Statens Borgere eller hele Samfundsclasser, vilde en retfærdig Conseqvents fordrer, at ogsaa i saadanne Tilfælde, naar slike Begunstigelser eller Forrettigheder skulle bortfalde, der da skal gives dem passende Erstatning derfor. I denne Anledning maa jeg tillade mig at erindre det høie Thing om, hvad jeg tvivler om, noget Medlem vil nægte, at Børnepligtsfriheden for Kjøbstæd-Borgere og Andre var en Rettighed, som var hjemlet i Loven, og som havde ikke ringe Bengeværdi, ja, at den endogsaa for mange enkelte Individer var en Rettighed og Frihed af saa stor Værdi, at den vanskelig vil kunne erstattes med Penge. Jeg mener, at den lov-givende Magt, ved at anerkjende det i denne Lov udtalte Princip, har med det Samme indrømmet, at der tilkommer Kjøbstædernes Borgere og andre for Børnepligt forhen befriede Folk en passende Erstatning for Tabet af denne Frihed, ligesom jeg mener, at Conseqventsen vil føre retfærdig til, at de kjøbenhavnske Bageres Privilegium heller ikke kan udløses uden passende Erstatning, og andre lignende Begunstigelser. Dersom jeg nu vidste, at Lovgivningsmagten i Danmark i Fremtiden vilde gennemføre dette Princip conseqvent paa en billig og retfærdig Maade i andre lignende Tilfælde, skulde jeg for mit Bedkommende aldeles ingen Betænkelse have, ved at stemme for nærværende Lovforslag; men, dersom jeg kunde forudsæe, at det Modsatte vilde blive Tilfældet, og man vilde gjøre sig skyldig i Inconseqvents og Uretfærdighed mod andre af Statens Borgere, vilde jeg ingenlunde give nærværende Lovforslag min Stemme. Jeg vilde da, og med Grund troer jeg, kunne befrygte, at sliq Fremgangsmaade vilde lede til Misnøje og Utilfredshed og fremkalde en stor Misforståelse mellem de forskjellige af Samfundets Classer.

Indenrigsministeren: Jeg troer, at den høitærede 5te Landstingsmand for 1ste Valgfreds (Orsted) af sin store Retfærdigheds-Kjærlighed er ført til, at see denne Sag fra en Side, som ikke er ganske rigtig, og jeg skal

tillade mig at søge at imødegaae hans Bemærkninger. Naar han har meent, at Regjeringen allerede ved at forelægge Lovudkastet er gaaet saa yderligt, som der i denne Sag kan gaaes, og at Ministeriet, ved at slutte sig til de Forandringer, som ere gaaede igjennem i Folkethinget, har givet efter for Tidens Strømninger, og derved givet Exempel paa et Forhold, som kunde lade befrygte de farligste Følger for Eiendomsstikkerheden her i Landet, da troer jeg, at den høitærede Landstingsmand seer denne Sag fra et noget seilagtigt Standpunkt, om jeg tør bruge dette Udtryk, naar han stiller den Rettighed, hvorom her er Tale, sammen med ubetingede Eiendomsrettigheder, med Frihed for Tiende, med den Egenkab hos Eiendommen, at den staaer i lavere Hartkorn, end andre af ligesaa god Bessaffenhed. Jeg troer, at derved lades ude af Syne det, som er det Væsentligste i dette Forhold, at det ikke er nogen ubetinget Rettighed, der her er Tale om. Den høitærede Landstingsmand har selv sagt, at Hovedforholdet, det oprindelige Forhold, er de komplette Sædegaardes Skattefrihed; men de komplette Sædegaardes Skattefrihed var jo dog, som det af den ærede Secretair blev bemærket, fra først af, det vil sige, idetmindste fra den Tid, den fik sin Form i Lovgivningen, knyttet til den bestemte Betingelse, at holde et vist Antal af Gods under Sædegaardene, og den er derfor af en ganske anden Natur end den Egenkab, som følger f Ex. en tiendefri Eiendom, og ikke er knyttet til nogen som helst Betingelse. Jeg troer, at, naar man nu uden Videre vilde convertere denne de komplette Sædegaardes Skattefrihed til en Capital, og saaledes paa denne Maade sikke dens Vedligeholdelse for Bestdterne for bestandigt, vilde man vise disse Bestdtere en særdeles stor Begunstigelse.

I en vis Periode fandt Regjeringen sig jo til Selveiendoms Fremme befoiet til at indrømme saadanne Begunstigelser; men den afveg snart derfra, og, som det er den høitagtede Landstingsmand selv bekendt, var det senere oftere under Overveelse, om man skulde vende tilbage til dette System eller ikke; men Regjeringen modsatte sig det dengang altid. Den holdt meget fast ved, at denne Begunstigelse —